

VOORSTEL VAN WET

Wijziging van de Financiële-verhoudingswet en enkele andere wetten (herziening en vereenvoudiging uitkeringsstelsel)

Alzo Wij in overweging genomen hebben dat het wenselijk is de Financiële-verhoudingswet en enkele andere wetten zodanig te wijzigen dat het uitkeringsstelsel wordt herzien en vereenvoudigd en een nieuwe uitkering gezamenlijke opgaven wordt geïntroduceerd;

Zo is het dat Wij, de Afdeling advisering van de Raad van State gehoord, en met gemeen overleg der Staten-Generaal, hebben goedgevonden en verstaan, gelijk Wij goedvinden en verstaan bij deze:

ARTIKEL I

De Financiële-verhoudingswet wordt als volgt gewijzigd:

A

In artikel 1 vervalt onderdeel c onder vervanging van de puntkomma na onderdeel b door een punt.

B

Het opschrift van hoofdstuk 2 komt te luiden:

HOOFDSTUK 2. UITKERINGEN UIT HET PROVINCIEFONDS EN HET GEMEENTEFONDS.

C

Artikel 5 komt te luiden:

Artikel 5

1. De begroting van het provinciefonds vermeldt het bedrag dat als verplichting geldt voor het totaal van de algemene uitkering en het totaal van de decentralisatie-uitkeringen. De begroting van het gemeentefonds vermeldt het bedrag dat als verplichting geldt voor het totaal van de algemene uitkering na vermindering met het totaal aan verplichtingen voor de aanvullende uitkeringen, het totaal van de aanvullende uitkeringen en het totaal van de decentralisatie-uitkeringen.
2. De provincies hebben gezamenlijk over een uitkeringsjaar recht op het in de begroting van het provinciefonds vermelde bedrag, bedoeld in het eerste lid.
3. De gemeenten hebben gezamenlijk over een uitkeringsjaar recht op het in de begroting van het gemeentefonds vermelde bedrag, bedoeld in het eerste lid.

D

Artikel 6 komt te luiden:

Artikel 6

1. Een algemene uitkering is een uitkering die ten goede komt aan de algemene middelen van de provincie of gemeente, uit het provinciefonds of gemeentefonds, op basis van het verdeelmodel als bedoeld in paragraaf 2.3.
2. Een provincie heeft over ieder uitkeringsjaar recht op een algemene uitkering uit het provinciefonds. Een gemeente heeft over ieder uitkeringsjaar recht op een algemene uitkering uit het gemeentefonds.

3. Onze Ministers stellen bij ministeriële regeling voor ieder uitkeringsjaar de algemene uitkering aan de provincies en gemeenten vast. Zij verdelen daartoe, op de in paragraaf 2.3 beschreven wijze, het voor de algemene uitkering in het provinciefonds als verplicht opgenomen bedrag onder de provincies en het voor de algemene uitkering in het gemeentefonds als verplicht opgenomen bedrag onder de gemeenten naar rato van de uitkeringsbases.
4. De in het derde lid bedoelde uitkeringsbases voor een provincie of gemeente is de som van de producten die worden verkregen door voor iedere verdeelmaatstaf het aantal eenheden van die maatstaf te vermenigvuldigen met het bij de maatstaf behorende bedrag per eenheid.

E

Na artikel 6 wordt een opschrift van een paragraaf ingevoegd, luidende:

Paragraaf 2.3. Verdeelmodel algemene uitkering.

F

Artikel 8 komt te luiden:

Artikel 8

1. Ten behoeve van de verdeling van de algemene uitkering uit het provinciefonds en het gemeentefonds worden verdeelmaatstaven gehanteerd.
2. De maatstaven voor het provinciefonds hebben slechts betrekking op de volgende structuurkenmerken:
  - a. belastingcapaciteit van de provincies ter zake van de motorrijtuigenbelasting;
  - b. de inkomsten uit eigen vermogen van de provincies;
  - c. de inwoners van de provincies;
  - d. het grondgebied van de provincies.
3. De maatstaven voor het gemeentefonds hebben slechts betrekking op de volgende structuurkenmerken:
  - a. belastingcapaciteit van de gemeenten ter zake van de onroerende zaakbelastingen;
  - b. de inwoners van de gemeenten;
  - c. het grondgebied van de gemeenten;
  - d. de bebouwing in de gemeenten.
4. Onze Ministers kennen vaste bedragen toe voor de provincies en gemeenten. Onze Ministers kunnen als tijdelijke ondersteuning van gemeenten in verband met herindelingen bedragen ter beschikking stellen.
5. Bij of krachtens algemene maatregel van bestuur worden regels gesteld over welke verdeelmaatstaven worden gehanteerd, hoe deze worden gehanteerd en hoe deze worden gewogen.
6. Bij algemene maatregel van bestuur kunnen nadere voorschriften worden gegeven omtrent de toepassing van de bij de bepaling gebruikte begrippen en omtrent de wijze van telling van het aantal eenheden per verdeelmaatstaf.
7. Onze Ministers kunnen aan provincies en gemeenten bedragen toekennen indien bij de toepassing van het eerste tot en met vijfde lid de verschillen tussen provincies of gemeenten niet in de verdeling van de algemene uitkering tot uitdrukking kunnen worden gebracht. De voorwaarden die aan die toekenning ten grondslag liggen worden vastgesteld bij algemene maatregel van bestuur. De bedragen, bedoeld in de eerste zin, worden door Onze Minister vastgesteld bij ministeriële regeling.
8. Een voordracht voor een krachtens het vijfde, zesde en zevende lid te stellen algemene maatregel van bestuur wordt niet eerder gedaan dan vier weken nadat het ontwerp aan beide kamers der Staten-Generaal is overgelegd.

G

Artikel 9, eerste lid, komt te luiden:

1. Bij ministeriële regeling stellen Onze Ministers over ieder uitkeringsjaar bedragen per eenheid die behoren bij de verdeelmaatstaven vast.

H

De artikelen 10 en 11 worden vervangen door een paragraaf, luidende:

Paragraaf 2.4. De decentralisatie-uitkering

Artikel 11

1. Een decentralisatie-uitkering is een uitkering uit het provinciefonds of het gemeentefonds die strekt tot het aan gemeenten en provincies verstrekken van algemene middelen die niet via het verdeelmodel van de algemene uitkering, bedoeld in paragraaf 2.3, verdeeld kunnen worden. Bij algemene maatregel van bestuur worden hieromtrent nadere regels gesteld.
2. Onze Minister wie het aangaat kan ten behoeve van de uitvoering van zijn beleid beleidsinformatie aan de ontvangers van een decentralisatie-uitkering vragen. Onze Ministers stellen bij ministeriële regeling nadere regels over het verstrekken van de in de eerste zin bedoelde informatie. Artikel 17b, derde tot en met zesde lid, is van overeenkomstige toepassing.
3. Jaarlijks bezien Onze Ministers na overleg met Onze Ministers wie het aangaat of een decentralisatie-uitkering kan worden verdeeld via het verdeelmodel van de algemene uitkering, bedoeld in paragraaf 2.3.

I

Het opschrift van paragraaf 2.3. komt te luiden: **Paragraaf 2.5. De aanvullende uitkering.**

J

Artikel 12, eerste en tweede lid, komt te luiden:

1. Een aanvullende uitkering is een uitkering uit het gemeentefonds, die slechts wordt verleend indien de algemene middelen van de gemeente aanmerkelijk en structureel tekort zullen schieten om in de noodzakelijke behoeften te voorzien, terwijl de eigen inkomsten van de gemeente zich op een redelijk peil bevinden.
2. Onze Ministers kunnen op verzoek van de gemeenteraad de gemeente over een uitkeringsjaar een aanvullende uitkering verlenen.

K

Paragraaf 2.4. De overige uitkeringen vervalt.

L

Het opschrift van paragraaf 2.5. komt te luiden: **Paragraaf 2.6. De betalingen.**

M

Het opschrift van hoofdstuk 3 komt te luiden: **HOOFDSTUK 3. UITKERINGEN VAN DE DEPARTEMENTALE BEGROTING.**

N

In hoofdstuk 3 wordt vóór artikel 15a het opschrift van een paragraaf ingevoegd, luidende:
Paragraaf 3.1. De specifieke uitkering.

O

Artikel 15a wordt als volgt gewijzigd:

1. Het eerste lid komt te luiden:

1. Een specifieke uitkering is elke uitkering aan provincies en gemeenten die betaald wordt uit 's Rijks kas, anders dan via het gemeentefonds of het provinciefonds of als uitkering gemeenschappelijke opgaven, waarmee Onze Minister wie het aangaat onder voorwaarden middelen verstrekt aan gemeenten of provincies ten behoeve van een bepaald openbaar belang, wanneer dit om redenen van doeltreffendheid of doelmatigheid, of om andere zwaarwegende redenen, te verkiezen is boven de verstrekkingen van middelen die ten goede komen aan de algemene middelen van die gemeenten of provincies.

2. Het derde lid wordt vervangen door drie leden, luidende:

3. Specifieke uitkeringen kunnen worden verstrekt voor de bestrijding van in de regeling van de uitkering aangeduide kosten van de ontvangers.

4. Onze Ministers kunnen bij ministeriële regeling nadere regels stellen over de uitvoering van de specifieke uitkering.

5. Over een voorstel tot regeling van een specifieke uitkering vindt tijdig overleg plaats met Onze Ministers.

P

De artikelen 16 en 16a vervallen.

Q

Artikel 17 komt te luiden:

Artikel 17

1. Specifieke uitkeringen worden geregeld bij of krachtens de wet.

2. Specifieke uitkeringen met een maximumduur van vier jaren kunnen worden geregeld bij algemene maatregel van bestuur. Specifieke uitkeringen met een maximumduur van een jaar kunnen worden geregeld bij ministeriële regeling.

3. Een algemene maatregel van bestuur als bedoeld in het tweede lid vervalt vier jaren nadat deze in werking is getreden, tenzij voor dat tijdstip een voorstel van wet bij de Staten-Generaal is ingediend waarin de specifieke uitkering wordt geregeld.

4. Een ministeriële regeling als bedoeld in het tweede lid vervalt een jaar nadat deze in werking is getreden, tenzij voor dat tijdstip een algemene maatregel van bestuur is bekrachtigd waarin de specifieke uitkering is geregeld.

R

Artikel 18 vervalt.

S

Artikel 19 komt te luiden:

Artikel 19

De artikelen 117, eerste lid, van de Provinciewet en 119, eerste lid, van de Gemeentewet zijn niet van toepassing op de regeling van de informatievoorziening ten aanzien van een specifieke uitkering als bedoeld in artikel 17, tweede en vierde lid.

T

Na artikel 19 wordt een paragraaf ingevoegd, luidende:

Paragraaf 3.2. De uitkering gezamenlijke opgave

Artikel 19a

In deze paragraaf wordt verstaan onder samenbestuur: een situatie waarin het Rijk en minimaal één gemeente of provincie vrijwillig kiezen voor een gezamenlijke verantwoordelijkheid bij het realiseren van maatwerkoplossingen voor een maatschappelijke opgave, die de mogelijkheden en bevoegdheden van één overheidslaag overstijgt en die een gezamenlijke coördinatie van bevoegdheden, middelen en eventuele andere instrumenten noodzakelijk maakt.

Artikel 19b

1. Een uitkering gezamenlijke opgaven is een bijdrage aan provincies of gemeenten waarmee Onze Ministers we het aangaat bijdragen aan samenbestuur voor de uitvoering van samenwerkingsafspraken tussen een of meer van Onze Ministers die het aangaan en een of meer provincies of gemeenten wanneer dit om redenen van doeltreffendheid of doelmatigheid, of om andere zwaarwegende redenen, te verkiezen is boven de verstrekking van middelen via een andere uitkering, als bedoeld in deze wet.
2. In de samenwerkingsafspraken, bedoeld in het eerste lid, wordt ten minste bepaald welke doelen met de samenwerking worden nagestreefd en de werkwijze van deze samenwerking. Bij of krachtens algemene maatregel van bestuur worden nadere regels gesteld over de onderdelen die ten minste in die samenwerkingsafspraken worden opgenomen.
3. De uitkering gezamenlijke opgave wordt uitgekeerd uit 's Rijks kas, anders dan via het gemeentefonds of het provinciefonds of via een begroting als een specifieke uitkering.
4. De begroting vanaf welke de uitkering gezamenlijke opgaven wordt verstrekt, vermeldt per uitkering als bedoeld in het eerste lid het bedrag dat als verplichting geldt.
5. Als meerdere van Onze Ministers wie het aangaat bijdragen aan hetzelfde samenbestuur, worden deze bijdragen gebundeld in één uitkering gezamenlijke opgave vanaf een begroting als bedoeld in het vierde lid, in beheer van Onze Minister wie het aangaat die het meest betrokken is.

Artikel 19c

1. De samenwerkingsafspraken, bedoeld in artikel 19b, eerste lid, komen niet tot stand dan nadat de betrokken provinciale staten, respectievelijk de betrokken gemeenteraad daartoe toestemming heeft verleend.
2. De samenwerkingsafspraken, bedoeld in artikel 19b, eerste lid, komen evenmin tot stand dan nadat de begroting waarin het bedrag dat als verplichting geldt, als bedoeld in artikel 19b, vierde lid, is vastgesteld.

U

De artikelen 20 en 21 worden vervangen door een paragraaf, luidende:

Paragraaf 3.3. Overige bepalingen

Artikel 20

De artikelen 15a, derde en vijfde lid, en 19 zijn van overeenkomstige toepassing op uitkeringen uit 's Rijks kas aan derden, ter bekostiging van activiteiten van die derden, waarbij de verstrekking afhankelijk is van de verstrekking van een uitkering door provincies of gemeenten aan die derden.

ARTIKEL II (omhang)

Na de inwerkingtreding van deze wet berusten:

- a. het Besluit financiële verhouding 2001 op de artikelen 8, vijfde, zesde en zevende lid, en 19b, tweede lid, van de deze wet;
- b. de ministeriële regelingen op basis van artikel 10 van de Financiële-verhoudingswet, zoals die luidde vóór de inwerkingtreding van deze wet, op artikel 6, derde lid, van deze wet, en
- c. de algemene maatregelen van bestuur onderscheidenlijk de ministeriële regelingen op basis van artikel 17, derde onderscheidenlijk vijfde lid, van de Financiële-verhoudingswet, zoals die luidde vóór de inwerkingtreding van deze wet, op artikel 17, tweede lid, van deze wet.

ARTIKEL III

Indien de toepassing van de Financiële-verhoudingswet betrekking heeft op de begrotingsjaren die vooraf gaan aan de inwerkingtreding van deze wet, is de Financiële-verhoudingswet, zoals die luidde onmiddellijk voorafgaande aan de inwerkingtreding van deze wet, van toepassing.

ARTIKEL IV

Artikel 213 van de Gemeentewet wordt als volgt gewijzigd:

1. In het derde lid vervalt onderdeel b, onder verlettering van de onderdelen c en d tot b en c.
2. Het vierde lid, onderdeel b, komt te luiden:
  - b. de tabel van fouten en onzekerheden voor de specifieke uitkeringen.

ARTIKEL V

Artikel 217 van de Provinciewet wordt als volgt gewijzigd:

1. In het derde lid vervalt onderdeel b, onder verlettering van de onderdelen c en d tot b en c.
2. Het vierde lid, onderdeel b, komt te luiden:
  - b. de tabel van fouten en onzekerheden voor de specifieke uitkeringen.

ARTIKEL VI

Onze Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties in overeenstemming met Onze Minister van Financiën zendt binnen vijf jaar na inwerkingtreding van deze wet aan de Staten-Generaal een verslag over de doeltreffendheid en de effecten van deze wet in de praktijk.

ARTIKEL VII

De artikelen van deze wet treden in werking op een bij koninklijk besluit te bepalen tijdstip, dat voor de verschillende artikelen of onderdelen daarvan verschillend kan worden vastgesteld

Lasten en bevelen dat deze in het Staatsblad zal worden geplaatst en dat alle ministeries, autoriteiten, colleges en ambtenaren die zulks aangaat, aan de nauwkeurige uitvoering de hand zullen houden.
De Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties,

De Minister van Financiën,